1938 ий
29
ОКТЯБРЬ
№ 96 (480)
Акше 5 ыр.

9-ше ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

ВИЯН ЛИЙЖЕ ЛЕНИНСКО-СТАЛИНСКИЙ КОМСОМОЛ!

ЧАПЛЕ ЮБИЛЕЙ

Тäче коммунистический партийын верный помощникше да резервше-Ленинско-Сталинский комсомоллан 20 ий темеш. Советский калык шкенжын самырык поколенийжым да тудын боевой авангардшым — молодежын коммунистический союзшым чот йöрата. Санденак комсомолын славный юбилейжым чыла советский калык палемда.

Ленинско - Сталинский комсомолым Великий Ленин ден Великий Сталин создаватленыт да куштеныт. Ленин ден Сталинын да большевистский партийын воспитыватлымышт дене комсомол партийын первой помощникше, чыла тÿнясе революционный молодежын боевой авангардше лийын. Социалистический строительствын чыла отраслыштыжат: промышленностьышто, транспортышто ял озанлыкыште, школлаште да вузлаште, Йошкар Армий ден Флотын частьлаштыже комсомол кечкунамат эн активный участийым приниматлен.

Комсомол 20 ий жапыште тÿжем да миллион дене патриот-шамычым, шуко стахановец, ученый, писатель, инженер, государственный деятель-шамычым воспитатлен.

Комсомолец - шамычын славный подвигыштым ме кажне кечын ужыва. Японский провокатор - шамыч ваштареш кучедалме мондыдымо кечым чыланат пеш раш шинчат. Советский границым оролышо, славный патриот коклаште шукышт комсомолец - шамыч улыт.

Марийский парторганизацийын да ВЛКСМ Центральный Комитетын непосредственно вуйлатымышт дене марийский комсомолат юбилейым ятыр сеҥымаш-шамычым ыштыме дене вашлиеш. Марийский комсомольский организаций шке рядшым троцкистско-бухаринский да буржуазно-националистический бандит-шамыч деч эрыктымаште пашам ятыр ыштен. Несоюзный молодежь коклаште политико - воспитательный пашам виянгдымыже дене 19 тÿжеман организацийыш шуын. Тудын шуко членже-шамыч шке замечательный подвигышт дене чылан палыме еҥ лийыныт. Марийский калык шке эргыже да ÿдыржö-шамычлан государствым управлятлымашым ÿшанен да нуным СССР, РСФСР да МАССР Верховный Совет-шамычын депутатлан сайлен. Комсомолын чапле юбилейжылан ямдылалтме жапыште тÿжем дене комсомолец-шамыч стахановец лийыныт.

Коммунистический партий ден правительство советский молодежлан кушкашыже, виянгашыже да шке вийжым творческий пашаш кучылташыже чыла условийым ыштеныт. Мемнан молодежь тунемаш, пашалан да канаш праван.

Мемнан шемер молодежь, мемнан Краснознаменный комсомол чапле юбилейым большевистский партий йыр, партийын Сталинский Центральный Комитетше да чыла калыкын вождьшо, учительже—Великий Сталин йыр эша чот сплочитлалтме дене вашлиеш.

Сталин йолташын туныктымыжо семын пашам ышташ да кучедалаш, теве кажне комсомолецын, кажне самырык патриотын законжо лийын шога. А сталинский корно дене каймаш теве мо лиеш: коч куштат, коч кунамат бдительный лияш, тушман-шамыч дек беспощадный, а шемер - шамыч дек чуткий лияш, шке теоретический, идейный уровеньым эреак нöлташ, мемнан великий революционный кучедалмашын перспективышым ужаш, общественный развитийын законжым шинчаш, ончыко мо лийшашым шинчаш да коч куштат эре сеҥен каяш, ленинский интернационализмын знамяжым кÿшнö кучаш, освобожденный паша ден коммунизмын у тÿняжым ышташ да пеҥгыдемдаш, чыла тÿня ÿмбалне социалистический революцийын тÿрыс сеҥымашыжым добиватлаш.

Ленинско - Сталинский комсомол, чапле юбилейым, социалистический озанлыкын ончыкыжат пеледалташыже верч кучедалмаште шке активностьшым виянгдыме, шке рядшым пеҥгыдемдыме да шуко миллионан несоюзный молодежь ден кылым пеҥгыдемдыме дене палемда. Замечательный Марксистско-Ленинский труд—Сталин йолташын активный участийым приниматлымыже дене составитлыме ВКП(б) Историй дене вооружитлалтше комсомол—партийын верный резервше, партийын первый помощникше, мемнан чыла молодежын авангардше ончыко, у социалистический сеҥымашым ыштыме корно дене кая.

ВИЯН ЛИЙЖЕ СОВЕТСКИЙ МОЛОДЕЖЬ! (И. СТАЛИН)

Великий Сталинлан советский молодежь деч шокшо салам! Виян лийже мемнан учитель да друг, калык-шамычын вождьшо Сталин йолташ!

ЛЕНИНСКИЙ КОМСОМОЛЛАН

ВЛКСМ-ын XX ияш юбилей кечыштыже салам!

Всесоюзный Коммунистический (большевик-шамыч) партийын Центральный Комитетше Ленинский Комсомолым тудын коло ийже кечыште саламла.

20 ийыште комсомол кучедалме ден сеҥымаш-шамычын чапле корным эртен. Комсомол лу да шÿдö тÿжем дене пеш чапле советский еҥ-шамычым, Советский калыкын мужественный, лÿдымö боецше шамычым, социалистический строительствын чыла отраслыштыже—армийыште да школышто, стройкылаште да заводлаште, совхозлаште да колхозлаште, наука, техника ден искусство областьлаште, Советлаште, профсоюзлаште, кооперацийыште пашам чарныде ыштыше пашазе, колхозник, советский интеллигенций самырык поколенийын эн сай представительже - шамычым воспитатлен.

Тиде успехыш комсомол сандене шуын, вет тудо эреак большевистский партийын вуйлатымыже почеш кучедалын, Ленин—Сталин знамям кÿшнö кучен, тудын йыр миллион дене шемер молодежым ушен, партийын ÿшанле помощникше, тудын боевой резервше эре лийын.

Молодежым идейно воспитатлыме, комсомолым тушман элемент-шамыч деч эрыктыме да комсомольский пашаеҥ-шамычын у кадрыштым руководящий пашаш выдвигатлыме пашаште ВЛКСМ ЦК пытартыш жапыште ятыр серьезный йоҥылышым ок ыште ыле гын, тиде успех утларак значительный да всесторонний лиеш ыле.

ВКП(б) ЦК Ленинский комсомоллан мемнан молодежым марксизм ленинизм духеш, СССР калык-шамычын тушманышт ваштареш непримиримо кучедалме духеш, пÿтынь тÿнясе шемер-шамыч коклаште иза-шольо солидарность кылдышым умбакыже пеҥгыдемдыме духеш воспитатлыме пашаште успехым желатла.

Марксизм-ленинизм учений дене вооруженный, комсомол социалистический озанлык ден культурын чыла областьыштыже, мемнан элын обороноспособностьшым виянгдыме, мемнан армийым, мемнан флотым, мемнан авиацийым пеҥгыдемдыме пашаште адакат утларак инициативе ден дисциплинированностьым ончыкта, манын ВКП(б) ЦК ÿшана.

Комсомол ончыкыжат Советский родина ден международный пролетариат ончылно шке долгшым самотверженно шукташ тÿҥалеш, манын ЦК ÿшана.

Виян лийже советский молодежь!
Виян лийже Ленинский комсомол!

Всесоюзный Коммунистический (большевик-шамыч) партийын Центральный Комитетше.

Большевистский партийын ўшанле помощникшылан

Большевистский партийын ўшанле помощникшылан — Ленинско-Сталинский комсомоллан тудын чапле XX ийже кечыште ВКП(б) Марийский областной комитет шкенжын шокшо большевистский саламжым колта.

ВЛКСМ-ын XX ийже—пўтынь шуко национальностьан советский калыкын пайремже.

Ленинско-Сталинский комсомолын историйже мемнан чапле большевистский партийын историйже деч, совет-шамыч власть верч, социализм верч мемнан родина шемер-шамычын кучедалме историйже деч ойраш лийдыме.

Шке существованийжын 20 ийыштыже комсомол советский молодежын—мемнан родинасе пламенный патриот-шамычын шуко миллионан массовый организацийышкыже кушкын.

Калыкын тушманже-шамыч — фашизмын троцкистско-бухаринский ден буржуазно-националистический агентше-шамыч комсомолым Ленинско-Сталинский корно гыч корангдаш, тудым большевистский партий деч тораш ик гана веле огыл тöченыт. Нуно тидым ыштен кертын огытыл да нигунамат ыштен огыт керт!

Ленинско-Сталинский комсомол социализмын тушманже-шамыч ваштареш кучедалмашеш кушкын да калиталтын. Фашистский гад-шамычым да нунын троцкистско-бухаринский ден буржуазно-националистический агентуржын пачемыш пыжашыштым куклен, комсомольский организаций большевистский партий йыр адакат чакырак чумырген, руководящий пашашке шўдö дене у, Ленин—Сталин партийын пашажлан беззаветно преданный ең-шамычым выдвигатлен.

Комсомол пеш чапле большевик-шамычым воспитыватла, шкенжын эн сай эргыже ден ўдыржö-шамычым чапле коммунистический партий радамыш передаватла.

Мемнан самырык Марийский республикын комсомолжо областной партийный организацийын вуйлатымыже почеш Ленинско-Сталинский комсомолын XX ияш юбилейжым социалистический строительствын чыла участкылаштыжат кугу сеңымаш дене вашлиеш. Мемнан республикысе комсомолец-шамычын шуко миллионан армий кажне ийын кушкеш да шарла. Комсомольский организаций советский молодежын ончыл отрядше, социалистический соревнований ден стахановский движенийын застрельщикше улеш.

Чапле XX ийлан итогым ыштен, Ленинско-Сталинский комсомолын тўң задачыже—советский молодежын коммунистический воспитанийже, чыла могырым тунеммыже да образованийже нерген революцийын великий вождьшо-шамыч Ленин ден Сталинын указанийыштым шуктышаш верч упорно да настойчиво кучедалаш.

Комсомоллан большевистский партийын, Ленин, Сталинын воспитатлыме боевой традицийым ончыкыжат аралыман, социализмын тушманже-шамычын происксышт дек зоркий лийман, бдительный лийман, шке радамжым калыкын тушманже-шамыч деч—троцкистско-бухаринский ден буржуазно националистический вредитель, шпион ден диверсант-шамыч деч эрыктыман.

Молодежым коммунистический духеш воспитатлымаш марксизм - ленинизмын революционный теорийжым, молодежым коммунистический воспитатлымын куатле оружийже улшо Всесоюзный Коммунистический (большевик-шамыч) партий Историйым эреак келгын тунемме деч посна лийын ок керт.

Комсомол шкенжын XX ийышкыже большевистский партий йыр да великий вождь ден учитель Сталин йолташ йыр единый да сплоченный толеш.

Виян лийже Всесоюзный Коммунистический (большевик-шамыч) партий!

Виян лийже большевистский партийын ўшанле помощникше—Ленинско-Сталинский комсомол!

Виян лийже чыла шемерын вождьшо великий Сталин!

ВКП(б) ОБКОМ.

Сеңымаш гыч сеңымашыш большевистский партий вўда

Ленинско-Сталинский комсомол коммунистический партийын вуйлатымыж дене кушкын да пеңгыдемын, социалистический строительствын активный участникше лийын.

Партийный организацийын вуйлатымыже дене Косолоп районысо комсомольский организацият ятыр ончыко каен. Кызыт Косолоп районышто 84 первичный организаций уло, туштo 1202 ең членлан шога. Комсомольский организаций кушмаш, утларакше ВЛКСМ ЦК V-ше пленумын решенийже деч вара виангын. Комсомольский организаций-шамыч шке радамышт гыч тушман-шамычым эрыктеныт да ончыл молодежым пуртеныт. Пленум член да районный актив молодежь коклаште политико - воспитательный пашам ышташлан колхозлашке пеңгыдемдалтыныт ыле. Нуно у организаций-шамычым почмаште пашам ятыр ыштеныт. Мутлан: тений апрельыште 62 организаций ыле гын, кызыт 84 организацийыш шуын.

Несоюзный молодежь коклаште политико-воспитательный пашам виянгдыме дене малочисленный комсомольский организаций-шамыч виян кушкаш тўңалыныт. Теве Косолоп кыдалаш школ пеленсе организацийыште тений сентябрьыште 12 ең веле ыле, а кызыт организаций 165 еңыш шуын. Тыгак „1 май", „Путь Ленина", моло организаций - шамычат шке радамыштым шукемденыт. Косолоп районысо комсомольский организаций юбилейлан ямдылалтме жапыште шуко стахановец-шамычым воспитатлен. Тракторист А. И. Соколов юбилей лўмеш налме обязательствыжым 200 процентлан темен. Е. Шешуков, О. Плишкина да моло шуко комсомолец-шамыч пашаште кўкшö производительностьым ончыктеныт

Чыла нине сеңымаш-шамычым ВЛКСМ Обкомын, ВКП(б) Косолоп райкомын вуйлатымышт дене ыштен шуктымо. ВКП(б) райкомын первый секретарьже—комсомолын воспитанникше П. Рудаков йолташ комсомольский организацийлан поснак чот полша. Тений ВКП(б) райкомын заседанийыже комсомольский паша нерген ятыр гана отчетым колыштмо, первичный партийный ден комсомольский организаций-шамычлан райком практический указанийым пуэн. Райком секретарь-шамыч Рудаков ден Винокурс шкештат первичный комсомольский организаций лашке чўчкыдын коштыт. комсомольский руководитель - шамычлан практический полышым пуа[...]

М. Антонов

ВЛКСМ Косолоп рай[...] секретарь.

Г. И. КОНДРАТЬЕВ

ВЛКСМ Маробком секретарь

РОДИНАН ПЛАМЕННЫЙ ПАТРИОТШО-ШАМЫЧ

Шемер молодежь да кок гана краснознаменный комсомол шкеныштын славный юбилейыштым коммунистический партий да чыла калыкын вождьшо Сталин йолташ йыр эше чотырак сплоченный лийын вашлийыт.

Комсомол 1918 ийын напряженный кечылаштыже ышталтын. Тудо большевизм традицийеш, Ленин—Сталин партийлан преданность духеш, калык тушман - шамыч дек ненависть духеш шуаралтын. Партийын полшымыжо дене комсомол пытартыш жапыште шке радамжым троцкистско-бухаринский да буржуазно националистический бандит-шамыч деч эрыктыме шотышто кугу пашам ыштен.

Сталинский пятилетке жапыште мемнан марийский

комсомольский организацият организационно да политически ятыр пеңгыдемын. 5 ий коклаште (1933-37 ий) комсомолышко лу тўжем еңым утла пуртымо. Шўдö дене тыгыде первичный организаций - шамыч пеңгыдемдалтыныт, молодежь коклаште воспитательный паша виянгын.

Ленинско - Сталинский комсомолын 20 идалыкшылан марийский комсомольский организаций 19 тўжеман молодежный армий лийын. Тидеч посна 1005 пионерский отряд уло. Туштo сталинский заботo ден ырыкталтше, пиалан, весела илыш дене илыше 32 тўжем пионер шотлалтеш.

Социалистический строительствыште комсомол ончыл радамыште шоген. Марийский комсомольский организаций шўдö дене замечательный ең - шамычым воспитатен куштен. 928 самырык патриот-шамычым партийный, комсомольский, государственный, общественный да озанлык пашашке выдвигатлыме.

Верховный Советышке сайлыме годым республикысе шемер калык комсомоллан кугу доверийым ыштен. Шкенжын эн сай эргыже ден ўдыржö-шамычым Толстова, Богданов, Сергеева, Орехов, Пивоварова, Попова, Архипов, Кавалеров йолташ-шамычым властьын Верховный органлашке сайлыме. Кавалеров йолташ РСФСР Верховный Совет председательын заместительжылан да МАССР Верховный Совет председательлан сайлалтын. Юстиций Нарком Товашов йолташ, ВКП(б) Обкомын печать ден издательстве отдел вуйлатыше Рябчиков йолташ, физкультур ден спорт республиканский комитет председатель Зонов йолташ, тугак Марбумкомбинатын ВЛКСМ комитет секретарь Костин йолташ, ВКП(б) Кужеңер райком секретарь Васильев, Йошкар-Ола райком Танаков, Косолоп райком Рудаков, ВКП(б) Обкомын ОРПО вуйлатыше Таныгин да ятыр моло йолташ-шамычат Ленинско - Сталинский комсомолын воспитанникше-шамыч улыт.

Комсомолын 20-шо идалыкшылан родина-авалан достойный пöлöк-шамыч дене вашлийм ыж дене, мемнан республикысе молодежь Ленин—Сталин партийлан преданный улмыжым демонстрироватла. Чыла комсомольский организаций-шамыч ден несоюзный молодежь Сталин лўм автозаводын самырык стахановец-ше-шамыч да Звениге районысо Тельман лўм колхозын стахановецше-шамычын примерышт почеш комсомолын юбилейже лўмеш социалистический соревнованийыш ушненыт. Республикысе предприятилаште, МТС да колхозлаште 220 молодежный производственный бригаде ышталтын. Налме обязательствыштым комсомолец-шамыч честь дене шуктат.

Юбилей лўмеш переходящий Йошкар знамя верч 125 школ утла кучедалеш. Юбилейлан ямдылалтме жапыште стахановец шамыч радамыш тўжем дене у молодежь-шамыч ешаралтыныт. 50 еңым утла ВЛКСМ-ын XX идалыкше лўмеш почет онгаш пуртымо.

Молодежь Ленин-Сталин партийын первой да верный помощникше. Тудо советский патриотизм духеш, революционный героизм духеш, коммунизм ыштыме пашалан мучашдыме преданность духеш воспитатлалтше, ончыкылмат партийын первой да верный помощникше лиеш.

Пиалан илышым пумыжлан Сталин йолташлан тау!

МЫЙЫМ КОМСОМОЛ ВОСПИТАТЛЕН

Мый комсомолыш 1932 ийыште пуренам. Тиде мыйын илышыштем эн сай жап ыле. Университетым тунем пытарымеке мый Арктикыш, Франц Иосиф мландыште ышталтше кугу интересный пашашке ушненам.

Иван Дмитриевич Папанин зимовкыш сай коллективым поген. Коллективын шуко членже-шамыч пытартыш жапыште ик гана велэ огыл полярный зимовкын дружный ядрожо лийыныт.

Зимовкысо партийно-комсомольский организаций славный, ответственный пашам шуктен шоген. Комсомол лӱмым сулашлан, мыланем шукылан тунемаш верештын. Мемнан занятийна-шамыч кугу значенийым лийын шогеныт. Ленин ден Сталинын произведений-шамычым, беллетристикым лудаш паша деч вара эреак погынен улына.

Шкемын чыла шинчымашемым кызыт мый СССР Верховный Совет депутатын кугу да почетный пашаштыже применятлем, тидын дене мый комсомоллан обязан улам.

Чыла шке вием да шинчымашемым, кӱлеш лиеш гын, илышемымат йӧратыме родинан благожлан пуэм.

Е. К. Федоров,
Советский Союз Герой,
СССР Верховный Советын депутатше.

КУЧЕДАЛМАШ ДА ИЛЫШ ШКОЛ

Комсомолыш мый 1925 ийыште пуренам. 1932 ий мартен комсомольский пашам ыштенам. Тиде ийлаште общественно-политический илышыш чак лишемынам.

Комсомолышто мый марксизм-ленинизмын революционный теорийже нерген сайынак умлен налым. Коммунистический обществын цолноценный строительже лияшлан виемат, жапымат чаманыде мый тиде теорий ден овладеватлалташ кӱлешым умленам.

Комсомол славный советский молодежым туныкта да коммунистический духеш воспитатла, тиде шотышто Ленин—Сталин партий ден мемнан родина ончылан комсомолын заслугыжо кугу.

ВЛКСМ-н славный 20-шо идалыкше кечын тиде замечательный революционный, политический да государственный деятельность школым, кучедалмаш да илышын кугу школжым эртыше тӱжем да шӱдӧ тӱжем дене еҥ-шамыч комсомолышто пашам ыштыме мондаш лийдыме жап нерген шарналтат.

Ленинско-Сталинский комсомолын 20-шо идалыкшым мый Военно-Воздушный Академийыш государственный экзаменым сдатлыме жапыште вашлиям. Экзаменым кузе гынат сайынрак сдатлаш тыршем—тиде ВЛКСМ-н 20 идалыкшылан мыйын подаркем лиеш.

Н. Каманин,
Советский Союз герой,
СССР Верховный Советын депутатше.

КОМСОМОЛЫН ЗАБОТЫЖО ДА ПОЛЫШЫЖО

Мыланем 18 ий ыле гынат, общественный пашам ышташ мыйын навыкем уке ыле. Шарнем, кузе комсомольский организацийыште мый денем йолташ семын заниматлаш тӱҥалыныт. Ик

гана мыланем тӱҥалтыш политшколышто текущий политик дене занятийым эрташ логалын. Мый тидлан ончыч лӱдынамат ыле. Но лӱдмаш вашке пытыш. Старший комсомолец-шамычын полшымышт дене пашам сайынак шуктышым. Варажым куд ий пропагандистлан ыштышым да тиде пашам кушкым. Организацийын заботыжо да вниманийже утларакшым мланем международный пианист-шамычын конкурслан ямдылалтмаште чот полшыш,

Мланна, Шопен лӱмеш международный конкурсышто участник-шамычлан кугу ӱшаным ыштеныт. Мыйым комсомольский организаций воспитатлен. Тидым кугу желаний дене шуктымылан первой премийым пуаш ыштыме кечын, мыйын гай советский музыкантым воспитатлыше шкенан родина, Ленин — Сталин партий да комсомоллан кугу таум ыштымаш чувствым переживатлышым.

Комсомолын славный юбилейже кечын шкенан родной Пашазе-Кресаньык Йошкар Армийысе комсомолец-шамыч ончылан мый рапорт-концерт творчество дене выступалем.

Яков Зак,
Орденоносец, Шопен лӱмеш международный пианист-шамыч конкурсын лауреатше.

МЕМНАН КОРНЫНА ОНЧЫКО ГЫНА

Шке родинам йӧраташ, тушман-шамычын ужын кертдыме лияш да нунын ваштареш чарныде кучедалаш, йӧсылык ончылан шогалаш огыл, родинан чапше лӱмеш, Ленин—Сталин партий паша лӱмеш ончыко, у сеҥымашке каяш—теве комсомолын воспитанникше-шамычын качествышт.

Комсомолышко мый коммунистический обществын активный строительже лияш да политический грамотный еҥ лияш пуренам. Комсомол мыйын верчем тыршен велэ огыл, мыйым тудо дисциплинироватлен. Кажне командирын да Йошкар Армий боец ончылно шогышо сложнейший задаче-шамычым мый вашке да сайын решатлаш тунемынам.

Ленин-Сталин партий да мемнан йӧратыме родина, элнан обороноспособностьшым пенгыдемдымаште мланем ответственный заданий-шамычым поручитленыт. Тиде заданий-шамычым шуктымашке чыла шке вием, моштымем ден шинчымашем пыштенам. Тиде шотышто часть пеленсе комсомольский организацият эреак полшен шоген.

Правительство мланем Советский Союз Герой лӱмым присвоитлен. Тиде награде социализм элын военный вийжым пенгыдемдымаште пашам эше чот ышташ мыйым обязатла. Тушман-шамыч мемнан родина ӱмбак кержалташ решитлат гын, ме нуным чаманыде кыраш тӱҥалына. Решимость, отвага, большевистский партийлан мучашдыме преданный улмо, чыла элнаште коммунизмын окончательный сеҥымашыжлан пенгыдын ӱшанымаш мемнан шӱмыштына.

Майор П. Десницкий,
Советский Союз Герой.

КОЛЛЕКТИВЫН ВИЙЖЕ ПЕШ КУГУ

Шкенан родной Вичуга оласе фабзавуч школыш тунемаш пурымем годым мыланем 16 ий ыле. Тушто мый комсомольский организацийын пашажым ужынам. Могай тиде дружный еш! Но главныйже—комсомольский организаций политико-воспитательный пашам ыштен, тудо мыйым комсомолыш шупшыльо. Комсомолыш пурымеке рвезе ден ӱдыр-шамычын чот кушмышт пеш пале лие. Нуно международный положений шотышто разбиратлаш тӱҥалыныт, тунеммаште да пашаште ончыл еҥ лийыныт.

Мый комсомолыш фабзавучеш пуренам. Ынде мый кугешнымаш дене ойлен кертам: мыйым комсомол воспитатлен, шуарен, сеҥымашке тыршымашем виянден. Комсомольский коллектив мый дечем сай пашам требоватлен да пашаштем эреак полшен шоген. Комсомольский коллективын полшымыжо деч посна разве мый станок-шамычын технологийжым освоитлен, пашаште тыгай кӱкшӱ показательым пуэн кертам ыле?

Кызыт мый В. М. Молотов лӱмеш Промакадемийыште заниматлем. Академий пеленсе комсомольский организаций мыланем шуко вниманийым ойыра. Моло гунамсе семынак пашаштем полша да требоватлен шога. Теве тышке коллективын вийже.

Большевик-шамыч партийын, Ленинско-Сталинский комсомолын да советский калыкын кугу доверийыштым оправдатлашлан, ВЛКСМ-лан XX ий темме славный кечылаште эше сайын тунемме да пашам ыштыме шуэш.

Е. Виноградова,
Орденоносец, СССР Верховный Советын депутатше.

„Искусство" издательствын лукмо плакатше, (Муро текст поэт-орденоносец В. Лебедев Кумачын, Е. Мельников художникын пашаже), Репродукций Союзфотон.

187

ЛЕНИНСКО-СТАЛИНСКИЙ КОМСОМОЛЫН ВОСПИТАННИКШЕ-ШАМЫЧ

ЦИФР ДЕН ФАКТ-ШАМЫЧ

◆ 1918 ий 29 октябрьыште РКСМ-ын первой с'ездше лийын. С'ездын приниматлыме программыште Российский Коммунистический молодежь союз шке ончыланже коммунистический большевик-шамыч партийын ӱшан помощникше лиеш, манын задачым шынден. С'ездыште участвоватлыше делегат-шамычым В. И. Ленин приниматлен. Делегат-шамыч дене беседыштыже революцийын вождьшо комсомолын пашажым организоватлымаште практический указанийым пуэн.

◆ 1928 ий 5 майыште СССР Правительстве ВЛКСМ-ым граждан сар фронтлаште боевой заслугым ыштымыжлан Красное Знамя орден дене наградитлен.

◆ Великий Октябрьский социалистический революций деч вара шочшо советский молодежь Советский Союзын чыла калыкше гыч 43 проц. составитла, а пашазе молодежь—34 процентым.

◆ СССР Верховный Советыш советский молодежын чапле представительышт сайлалтыныт. СССР Верховный Советышке депутатлан 30 ий мартен 284 еҥым сайлыме. РСФСР Верховный Советышке 26 ий гыч 30 ий мартен—100 депутатым, 21 ий гыч 25 ий мартен 57 депутатым, 18 ий гыч 20 ий мартен 10 депутатым сайлыме.

◆ Советский элыште молодежлан тунемаш чыла условийым пумо. Кугыжан Российыште 91 высший школ ыле. СССР-ыште 700 высший учебный заведений, 2.572 техникум шотлалтеш. Советский вузлаште 550.000 студент тунемеш. Кажне ийын советский вуз-шамыч 100.000 тӱрлӧ специалист-шамычым—инженер, архитектор, врач, агроном да молошамычымат туныктен луктыт.

* * *

◆ МАССР Верховный Советыш депутатлан 30 няш мартен 30 еҥым сайлыме. Нунын коклa гыч 13 комсомолец.

◆ Республик мучко тӱҥалтыш, пелэ кыдалаш да кыдалаш школлаште учительлан 1.112 комсомолец пашам ышта.

◆ Мемнан республик вузлаште, техникумлаште да рабфаклаште 2238 комсомолец, кыдалаш да пелэ кыдалаш школлаште 2804 комсомолец тунемыт.

КОМСОМОЛЬСКИЙ ПАШАШ КУШКЫНАМ

Изи годсек шонен коштмем 1925 ийыште шукталте. Саламатнур ялысе комсомольский ячейке (Шернур кантон) мыйым комсомолыш пуртыш. Тиде кече самырык илышыште эн куанымe кече лие. Комсомолыш пурымеке комсомольский пашам мый активно ышташ тӱҥальым. Кок тылзе гыч ВЛКСМ ячейке секретарьлан сайлалтынам. Комсомольский пашашке кугу настроений да активность дене пижым. Вич тылзе коклаште тиде пашаш кугун кушкым, практический пашам дене комсомольский лӱмем сулышым.

1925 ийыште ВЛКСМ Шернур кантком Йошкар-Ола совпартшколыш тунемаш командироватлыш. Тунеммаште комсомольский пашам активнын ыштен шогышым. Школышто начар огыл тунемынам. 1926 ийыште совпартшколым тунем пытарымек Лаж'ял лудмо пӧртыштӧ (Шернур кантон) избачлан ышташ тӱҥальым. Тушто мыйым ячейке секретарьлан сайленыт. У вием дене комсомольский пашам виянгдаш пижым. Комсомолец-шамыч дене политзанятийым, беседым, докладым эртаренам, художественный ли-

тератур лудмашым организоватленам.

1927 ий февральыште мыйым Шернур канткомолыш райорганизаторлан нальыч. Тиде ийыште Шернур парторганизаций ВКП(б) членын кандидатшы пуртыш. 1927 ий гыч 1931 ий мартен комсомольский пашам кӱрылтде ыштен шогенам. ВЛКСМ областной конференцийын делегатшылан сайлалтынам. 1930 ийыште ВЛКСМ Шернур райком секретарьлан сайлалтынам. 1929 ийыште мыйым кандидат гыч ВКП(б) членыш кусареныт.

Шемер калыкын илышыжым саемдышаш верч уло вийым пыштен кучедал шогымылан, Ленин—Сталин партийлан преданный улмылан да калык тушман шамыч ваштареш беспощадно кучедалмылан, марийский калык мланем кугу доверийым ыштен—РСФСР ден Марийский АССР Верховный Советлашке депутатлан сайлен. Ленинско-Сталинский комсомолын воспитатлен куштымыж дене мый государственный деятель лийынам. Тиде кугу доверийым мый честь дене оправдатлем.

Т. И. Кавалеров—
Марийский АССР Верховный Совет президиумын председательже.

КОМСОМОЛ—ПАРТИЙЫН ВЕРНЫЙ ПОМОЩНИКШЕ

Звенига районысо комсомольский организаций Ленинско-Сталинский комсомолын юбилейжым социалистический строительствын чыла участкылаштыжат кугу сеҥымаш дене вашлийын.

Комсомольский организаций, партийный организаций полышымо дене шке радамжым калык тушман кашак деч эрыктен.

Комсомольский организаций массе коклаште воспитательный пашам чаплын ыштен шога. Тидын дене комсомолын авторитетше молодежь коклаште эреак кушкеш да молодежын комсомолыш пураш желанийжат ятыр кугемын. Ик ий жапыште комсомольский организаций кум пачаш кушкын. Кызыт организацийыште 2500 комсомолец шотлалтеш.

Комсомол производственный пашаштат шке героизмыжым ончыкта. Теве Марбумкомбинатыште комсорг Зырянов йолташын вуйлатыме слесарный бригадыже производственный программым эреак 240 процентлан темен шога. Лопатинский древкомбинатыште Волков йолташын вуйлатыме комсомольский сменыже планым 150 процент гыч 200 процент мартен шукта. Красногорский чодра заводысо комсомольский бригадат планым 145 процент деч шагал темымаш уке. Тыгак моло заводлаштат пашам стахановски ыштыше комсомолец-шамыч ятыр улыт.

Комсомол ял озанлык пашаштат образецым ончыктен шога. Район мучко уборко годым 39 стахановский бригадым да звенам организоватлыме ыле. Нине звена да бригаде-шамыч шурным поген налмаште чот полшеныт.

Ленинско - Сталинский комсомолын ятыр воспитанникше-шамычым руководящий пашашке выдвигатлыме. Теве Салмин йолташ ончыч печниклан пашам ыштен, кызыт ВЛКСМ райком секретарьлан пашам ышта. Бывший арматурщик Костин йолташым Марбумкомбинатысе ВЛКСМ комитет секретарьлан, инженер Бородавко йолташым Марбумстрой строительстве начальниклан выдвигатлыме.

Комсомольский организаций-шамыч ончылно шогышо кызытсе задаче—ВЛКСМ ЦК VI пленумын решенийжым большевистски шуктен шогаш. ВЛКСМ-ын XX юбилей вашеш шарыме кугу йолташмашым практический паша дене пеҥгыдемдаш.

С. Кусакин—
ВКП(б) Звенига райком секретарь.

Ленинско-Сталинский комсомолын воспитанникше—Марийский Республикын знатный еҥже-шамыч. Шола гыч пурлашке: СССР Верховный совет депутат М. С. Сергеева, РСФСР Верховный совет депутат А. Н. Пивоварова, МАССР Верховный совет депутат А. Е. Апаева.

МЫЙЫМ КОМСОМОЛ КУШТЕН

Ленинско - Сталинский комсомолын членжылан мый 10 ий шогем. Жап кугунак эртен огыл гынат, мый ялысе тунемдыме рвезе гыч районный партийный организацийым вуйлатымашыш шунам. Тиде лу ий жап гыч руководящий комсомольский пашам 9 ий ыштен шогенам.

1928 ий 31 декабрьыште комсомолыш пурышым. Тидын мартен комсомол да тудын задачыже-шамыч нерген представлятленат омыл ыле. Садлан пашаште шуко йӧсылык логалын. Пашаштем шкенан ял комсомолец Л. И. Прокофьев йолташ (кызыт ВКП(б) член) пеш кугун полшен шоген. Ӱчкыдын комсомольский поручениймым пуаш тӱҥальыч. Пумо поручениймым эреак сайын шуктен шогышым.

1929 ийыште ВЛКСМ ячейке секретарьлан мыйым сайлышт.

1929—30 ийлаште ял озанлыкым коллективлымаште да кулак-шамычым класс шотышто пытарымаште мемнан комсомолец-шамыч активнын участвоватленыт. Тиде классовый кучедалмашеш комсомолец-шамыч воспитатлалтыныт.

1930 ийыште мый совпартшколыш тунемаш пурышым. Тыште ВЛКСМ организацийын секретарьжылан сайленыт, тиде пашам тунем пытармешкем ыштышым. Школым тунем пытармеке 1932 ий гыч 1938 ий март тылзе мартен ВЛКСМ райкомышто руководящий пашам ыштенам.

ВЛКСМ Косолоп райоышто пашам ыштымем годым кугун кушкынам. Мыйын кушмаштем райкомын тошто секретарьышт Платов ден Храпин йолташмыт чот полшен шогышт. Нуно мыйым партийный организаций вуйлатышылан ямдылышт. Тыгак нуно ятыр йолташ-шамычлан кушкашышт полшеныт. Теве Мосолова йолташ МАССР Верховный Совет президиум председательын заместительжылан сайлыме, Попова М. М. РСФСР Верховный Совет депутат, Антонова -ВЛКСМ Косолоп райком секретарь, тӱлеч молат. 34 комсомолецым ВКП(б) радамыш пуртымо.

Ленинско-Сталинский комсомолын XX ий темме кечыжлан родина авалан мыйын эн сай подаркем—комсомольский организацийлан пашаштыже кажне кечын эреак полшен, конкретный партийный руководствым пуэн шогымо лиеш. Тиде задачым честь дене шуктем.

П. Рудаков.
ВКП(б) Косолоп райком секретарь.

КОМСОМОЛ—СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ СТРОИТЕЛЬСТВЫН АКТИВНЫЙ УЧАСТНИКШЕ

МЕМНАН ПӦЛӦКНА

ВЛКСМ-ын XX идалык пайремым мемнан комсомольский организаций стахановец-шамычым куштымо дене вашлиеш. Производствышто 52 паша ыштыше комсомолецше гыч 32 комсомолецше стахановец улыт. Юбилей вашеш шарыме социалистический соревнованийыште ятыр у стахановец-шамыч кушкыныт. Теве Янцов йолташ соревнованийыш ушнымо деч ончыч паша нормым ок теме ыле гын, кызыт тудо кузнечный цехыште первой стахановец лийын. Производственный планым кажне кечын 300 процентлан темаш тӱҥалын. Тыгак Васильев йолташат стахановец лийын.

Юбилей вашеш котельный цехыште комсомольский бригадым организоватлыме ыле. Тиде бригаде шке лӱмжым честь дене оправдатлен. Юбилейлан производственный программым 180 процентлан темен.

Комсомольский организаций колхозла гыч пашаш угыч толшо молодежлан квалифицированный налаш да стахановец лияшлан эреак полша. Теве Смирнов ден Тихонов йолташмытын заводыш толмыштлан кок тылзе гына эртен. Туге гынат, нуно кызыт чапле квалифицированный пашазе да стахановец лийыныт.

Юбилей вашеш шарыме социалистический соревнований посна цех-шамычым прорыв гыч лукташ ятыр полшыш. Токарный цех тылзе гыч тылзыш планым огеш теме ыле гын, кызыт 140—150 процентлан темаш тӱҥалын. Тиде цехысе посна комсомолец-шамыч: Федоров, Косолапов, Дмитриев да молат паша нормым кажне кечын 300—400 процентлан темен шогат.

Юбилейлан посна комсомолец-шамыч квалифицированный пашазышке савырненыт. Теве уборщицалан пашам ыштыше Штрылова йолташ юбилей вашеш инструментальщица лияш задачым шынден ыле. Шке обязательствыжым шуктен. Кызыт тудо—инструментальщица. Стахановец слесарь Васенин ден токарь Александров йолташмытым нормировщиклан выдвигатлыме.

Оборонный пашаштат кугу сеҥымаш-шамычым ыштыме. Кок тылзе жапыште 40 ГТО значкистым, 103 „Ворошиловский стрелок" значкистым да 46 БГТО значкистым ямдылыме.

Тиде пӧлӧк-шамыч мемнан чапле родиналан лийыт.

Архипов.

„Красный волгарь" заводысо ВЛКСМ комитет секретарь.

Комсомол родинам аралымаште.
Снимкыште: (шола гыч пурлашке) Советский Союз Герой Д. Т. Левченко да младший командир-комсомолец орденоносец А. В. Гальянов Ц. Д. К. А. паркыште.
Фото А. Межуевын (Союзфото).

КОМСОМОЛЫН КУГУ ЛӰМЖЫМ ПРАКТИЧЕСКИЙ ПАША ДЕНЕ СУЛАШ ТӰҤАЛАМ

1917 ий, ноябрь. Мемнан ачана, изана-шамыч буржуй-шамычым кыреныт. Нуным бойыш пашазе класс вӱден каен, а бойым коммунистический партий вуйлатен. Керенскийын буржуазный временный правительствыжым сӱмыреныт да советский властьым ыштеныт. Тунам эрыкан да пиалан кече первой гана ончалын. Лач тиде жапыште мый шочынам.

Мыйын илышем моло самырык еҥын илышышт гаяк. Начальный школым тунем пытарымеке 1937 ий мартен мый колхозыштo рядовойлан ыштенам. Пашам честно ыштымемлан мыйым 1937 ийыште районный колхозный школыш тӱнемаш колтышт. Туштo 3 тылзе тунемымат вара шкенан „Йошкар шӱдыр" колхозышто председательлан ышташ тӱҥалым. Ик мыняре жап ыштымеке Шернур райзо мыйым колхоз председательым ямдылыме республиканский школышко колтыш. Республиканский школым тунем пытарымеке адак шке колхозыштемак председательлан ышташ тӱҥалынам.

Мыйын сай пашам ужын шкенан колхозник-шамыч мыйым Марийский АССР Верховный Совет депутатыш кандидатлан выдвигатлышт. 26 июньышто Нижне-Кугенерский округысо избиратель-шамыч Верховный Советыш депутатлан сайленыт. Тиде-пеш кугу пиал. Калыкын ӱшанымыжым ончыкыжат шке практический пашам дене сулаш тӱҥалам. Мыйын государственный деятельыш Ленинско-Сталинский комсомол лукгын. Тудлан таче, шкенжын XX-шо идалык юбилейже кечын пеш кугу таум каласем.

Е. П. Ямбаршева.

Марийский АССР Верховный Совет депутат.

Комсомол культурный фронтышто

20 ий коклаште Ленинско-Сталинский комсомол социалистический культурым виянгдымаште большевистский партийлан активно полшен да ончыкыжымат полшаш тӱҥалеш.

Большевистский партийын вуйлатымыже дене тӱҥалтыш образований дене авалтыме пашаште комсомол активно участвоватлэ. Мемнан Марийский республикыште кажне школыштак туныктышо-комсомолец-шамыч улыт. Кызытсе жапыште тӱҥалтыш ден пелэ кыдалаш да кыдалаш школлаште туныктышылан шукыжым педагогический училищым да ВУЗ-ым тунем лекше молодежь ышта. Нунын кокла гыч 1112 комсомолец.

Шуко сай комсомолец-шамычым руководящий пашаш выдвигатлыме. Теве Полушин йолташым Оршанке роно вуйлатышылан, Сидук йолташым Еласал роно вуйлатышылан, Шестаков йолташым Пектубаево роно вуйлатышылан выдвигатлыме.

Комсомол неграмотностьым ликвидироватлыме пашаштат активно участвоватла. Тиде пашаште 500 комсомолец ликвидаторлан пашам ышта. Шӱдӧ дене комсомолец-шамыч библиотекарь, избач, культурник улыт. Избирательный кампанийыште ятыр комсомолец агитаторлан, чтецлан, доверенный лицолан пашам ыштеныт. Комсомолын инициативыже почеш колхозлаште организоватлыме шӱдӧ дене самодеятельный, музыкальный, драматический, хоровой да моло кружок-шамычат пашам ыштен шогат.

Комсомол социалистический культурын чыла фронтлаштат Сталинский Конституцийын знамяже дене социалистический общественым ыштышаш верч кучедалеш.

М. Похвалов.

Ленинско-Сталинский комсомолын воспитанникше—Марийский Республикын знатный еҥыштe. Шола гыч пурлашке: МАССР Верховный совет депутат-шамыч Беляева А., Мосолова А., Костин И.

ЦИФР ДЕН ФАКТ-ШАМЫЧ

◆ 1931 ий 21 январьыште комсомолым икымше вичияш планым темышаш верч кучедалмашын трудовой фронтышто ударничество ден социалистический соревнованийыште инициативым проявитлымыжлан кокымшо орден—Трудовой Йошкар Знамя орден дене наградитлыме.

◆ Социалистический строительствыште комсомол кугу рольым модын. Сталинский пятилетке-шамыч ийлаште социалистический строительствын тӱрлӧ участкылашкыже 350 тӱжем утла комсомолецым колтымо. Бобриковский химический комбинатым ыштымаште 60 процент молодежь, Московский „Шарикоподшипник" завод ыштымаште 70 процент молодежь ылыч. Чыла вереат комсомол социалистический паша методым илышыш пуртымаште застрельщик лийын.

◆ Природын йӧсӧ условийыштыже, тайгаш Дальний Востокеш комсомолын героический вийже дене у олам—Комсомольск-на-Амуре ыштыме. Кызыт самырык олаште 70 тӱжем утла молодежь ила.

◆ Ленинский комсомол урожай да ял озанлык коллективлыме верч кок массовый походым эртарен. 1929 ийыште комсомол вий дене 5 тӱжем утла колхозым организоватлыме. 1930 ийыште шошым колхоз пасушто пел миллион утла комсомолец пашам ыштен. Кулачество ваштареш кучедалмаште ялысе комсомол кушкын да пеҥгыдемын.

◆ Комсомол мланде орган-шамыч дене пырля 1,5 миллион утла самырык комбайнер, тракторист да шофер-шамычым ямдылен.

* * *

◆ Марийский АССР МТС-лаште тракторист ден комбайнер-шамычлан 695 комсомолец пашам ышта.

◆ 1937 ийыште колхоз председательлан 118 комсомолец, бригадирлан 218 комсомолец, ферме вуйлатышылан 78 комсомолец пашам ыштен.

◆ Физкультур дене молодежь эреак заниматла, шке кап-кылжым пеҥгыдемда. Республик кӧргыштӧ 12939 физкультурник шотлалтеш. 1938 ийыште ГТО значоклан 2488 еҥ, БГТО значоклан 1042 йоча нормым сдатленыт.

„Родина" самолетын героический экипажшым Кремльыште приниматлымаш

27 октябрьыште 4 час кечывалым Кугу Кремлевский дворецеш ВКП(б) Центральный Комитет ден СССР правительство „Родина" самолетын героический экипажшым—В. С. Гризодубова, П. Д. Осипенко да М. М. Раскова йолташ-шамычым приниматленыт.

Приемышто калыкын сай еҥышт, партий ден правительствын руководительышт, прославитлалтше боевой командир, отважный летчик, блестящий конструктор-шамыч, науко да техникын деятельже - шамыч, московский заводласе стахановец-шамыч погыненыт. Кум отважный летчица-шамычын блестящий перелетыштым чаплын пытармыштлан, чыланат кугун куаненыт, геройня-шамычым шокшын саламлат.

Вячеслав Михайлович Молотов ВКП(б) Центральный Комитет да Советский правительство лӱм деве геройня-шамыч верч первый тостым провозглашатла.

Вашмутыштыжо Валентина Гризодубова волноватлен, советский калыкын чыла сеҥымашын вдохновительже да организаторжо, пеҥгыде руководитель да ласковый друг—Иосиф Виссарионович Сталин нерген кутыра. Сталин йолташ лӱмеш чыла зал овацийым ышта.

Тиддеч вара пилот Полина Осипенко, Чкалов, Беляков, Раскова йолташ-мыт Сталин йолташын лишыл соратникше - шамыч Молотов, Ворошилов, Каганович, Ежов йолташ-шамыч лӱмеш тостым провозглашатлат.

Кӱчык выступлений дене Сталин йолташ советский ӱдрамаш-шамычын производственный, культурный, научный пашан чыла отраслыштат, тугак авиацийыштат блестящий сеҥымашышт нерген кутыра. Тудын кутырмыжо чот сово кырымаш дене чӱчкыдын кӱрылтеш.

Сталин йолташ самый драгоценный—айдеме илышым, утларакшым храбрый герой летчик-шамычын илышыштым экскерыме шотышто предупрежденийым ышта. Умбакыжым Северым завоеватлыше И. Д. Папанинын да папанинец-шамычым салама.

Тайгаште „Родина" экипажым кычал муышо да экипажлан тунамак полышым пуышо летчик-шамычым Сахаров, Бурлаков, Романов, Деркунский, Тихонов йолташмытым, молымат салама да нунын верч тостым провозглашатла. Тудын мутшо бурный овацийдене петыралтеш.

Прием краснознаменный красноармейский ансамбль дене пыта.

В. РОЖКИН

Пырля ошкылнат тый атакыш сеҥаш!

Ялт курныжын шулдыр гай йӱдшӧ улмаш,
Да йӱр чарныде гыч шӱмеш витарен.
Мардеж чот шыдештын, курышталын йыр-ваш,
Чодрам да чашкерым лупшен шортарен.

Тыгай шучко йӱдым орудий мурен,
Умбалне шырпештын, пудештын снаряд.
Казак—партизанже фронтыш вашкен,
Ялла гыч олашке эрталын отряд.

Тушманым сеҥаш да кырен шалаташ
Ура большевик-полководец почеш,
Йӱдвошт, комсомолийже, фронтыш шуаш
Тый кайышыч винтовкым кучалын кидеш.

Москва гычын толшо уверым налмек
Содор машинист паровозым вӱден,
Чытен кертын огыл уверым лудмек,
Моткоч чот шыдештын тыге пелештен:

„Чымалт, паровоз, тый эше писынрак,
Пулям, пулеметым нангой шукырак!
Пеш рвезе советский республик ӱмбак
Йыр-вашын кержалтынытсволоч-кашак".

Вот немец-влак тольыч Царицын ӱмбак
Юденич вашкен Петроградым налаш,
Сибирь гыч Уралыш лишемын Колчак,
Деникин пеш нушкын Донбассым нелаш.

Тунам Армий радамыш шогалын
Вашкеныт пеш фронтыш содор йырым ваш,
Казакский отрядше станицым кодалын
Советский союз верч кредалаш.

Мемнам наступленийыш пеш писын вӱден
Герой большевик Ворошилов йолташ.
Тунам комсомолий винтовкым кучен
Пырля ошкылнат тый атакыш пураш.

Командым пуэн Ворошилов йолташ:
„Атакыш! Тушманым йӧршеш лаштырташ!"
Сеҥаш пурышна меже бойыш чылан,
Кава дене мланде сургалтын тунам.

Лочкен пулемет, артиллерий виян,
Йыр-ваш чот кыралтын, сеҥалтын тушман.
Ме Ленинын ойжым пеш раш шинченна,
Садлан ме атакыш сеҥаш пуренна.

Ик фронт гыч вес фронтышко Сталин йолташ
Мемнам вуйлатен сеҥымашыш лекташ.
Садлан ме актантым пеш сай почкышна,
Садлан ме чот виян кушкынна!

Тылат, комсомолий пеледме жапеш
Лач коло идалык темеш шочметлан!
Пашаште геройски, виян кушмашеш
Тый у пополненийым пуэт партийлан!

Октябрь, 1938 ий.

КИТАЙСКИЙ МОЛОДЕЖЫН ЯПОНСКИЙ АГРЕССОР-ШАМЫЧ ВАШТАРЕШ КУЧЕДАЛМАШЫЖЕ

Китайский молодежь шке отечествыжым японский нашествий деч аралышаш, Китайым чыла тушман кашак деч йӧршын эрыктышаш верч героически кучедалеш.

Китайский молодежь Япоший ваштареш, эрык верч кучедалмаште тӱҥ верым налын шога.

Китайын кок главный политический партийже—Гоминдан ден коммунистический иктыш ушненыт. Китайын правительствошамычшат ушненыт. Китайын чыла армийжым ик командованийыш ушымо.

Ожнысо чыла тыгыде, шаланыше молодежный организаций-шамыч ик кугу организацийыш ушнаш тӱҥалыныт. Тиде единствон высший формыжо „Партия молодежи" лӱман у организаций улеш. Тудо чыла молодежым уша да Сун Ят-севын кум принципше почеш ышталтеш. Сун-Ятсенын кум принципше тыгай: 1. национальный независимость, 2. элыште демократический режим, 3. калыкын благосостояний.

Шӱдӧ тӱжем дене героический молодежь кидешыже винтовкым кучен шке элжын независимостьшо верч кучедалеш да нигунам уждымо героизмым, храбростьым ончыкта.

Тыгакак отважный пӧрен-шамыч дене пырля китайский ӱдрамаш-шамычат кучедалыт. Китайын ӱдыршамычше посна боевой отряд-шамычым организоватлалыт. Нуно фронтышто кучедалыт, партизанский движенийыште активно участвоватлат, армийлан санитарный полышым пуат.

Китайысе юношеский движенийыште кугу рольым студенческий организаций модеш. Китайыште чылаже 42 тӱжем студент да 540 тӱжем кыдалаш школышто тунемше шотлалтеш. Китайский студент - шамыч 1911 ийысе республиканский революций деч тӱҥалын элысе культурный да политический движенийыште ярак активно участвоватлат. Студент - шамыч элым аралашлан окса погымашым эртарат, китайский солдат-шамычлан перерыв да поход жапыште грамотлан тунемаш полшат. Китайысе студент-шамыч чыла тӱнясе молодежым мирный олам варварский бомбардироватлыме ваштареш протестоватлаш ӱжыныт.

Китайлан материальный полышым пумо нерген движений чыла тӱнясе молодежь коклаште кумдан шарлен. Чыла элласе прогрессивный ончыл молодежь китайский калык велне шога.

КИТАЙСКИЙ МОЛОДЕЖЛАН ПОЛШЫМО ФОНДЫШ 100 ТӰЖЕМ ДОЛЛАР

„Американский молодежный конгресс" (единый фронтым создатлышаш верч кучедалше молодежный организаций) президент Рузвельтын письмажым „Всемирный молодежь конгресслан", мирын справедливый пайдалыкше верч активный деятельностьшылан благодарностьым выражатла.

Чыла нейтральный элласе молодежь „Беженец-шамычлан полыш пушо международный комитетын" эртарыме тыгай почетный пашаштыже шкеныштын активный участвоватлымышт дене пеш шерге услугым ыштен кертыт.

„Американский молодежный конгресс" Китайский молодежлан полшымо фондыш 100 тӱжем доллар оксам погымо кампанийым тӱҥалын.

ВЕНГРИЙЫМ ГИТЛЕРОВСКИЙЫМ ЫШТЫМАШ

Прага гыч увертарыме почеш Венгрийын премьер министрже Имреди Венгрийысе чыла политический партийым пытарышаш нерген ойлен. Нунын олмеш „единный национальный партий" ышталтеш. Тиде партий, Имредин ойлымыжо почеш, армий дене пырля „Венгрийыште авторитарный (фашистский) эҥертышыже" лийман.

Хасан ер районысо кредалмаште участвоватлыше-шамычым наградитлымаш

Хасан ер районым аралме годым боевой заданийым образцово шуктымылан да геройствым ончыктымылан командир, политрук, йошкарармеец-шамычлан—чылаже 26 еҥлан Ленин орденым пуэн Советский Союз Герой лӱмым присвоитлаш СССР Верховный Совет Президиум указым луктын.

Тыгакак Ленин орден дене 20 еҥ, „Красное знамя" орден дене—120 еҥ, „Красная звезда" орден дене 120 еҥ, „За отвагу" медаль дене 120 еҥ, „За боевые заслуги" медаль дене 120 еҥ наградитлалтыт. Нуно чыланат Хасан районым аралымаште чакныде кучедалше - шамыч улыт.

М. Горький лӱмеш МХАТ-м 40 ий теммыже лӱмеш наградитлымаш

Советский театральный искусствым развиватлымаште кугу заслугым ыштымыжлан, 40 ийдалык юбилей темммашеш М. Горький лӱмеш СССР-ын Московский Ленин орденан Академический Художественный театрым Трудовое Красное Знамя орден дене наградитлыме нерген СССР Верховный Совет Президиум Указым луктын.

Тыгак СССР Верховный Совет Президиумын Указше почеш, театр артист-шамыч кокла гыч Ленин орден дене 4 еҥ, Трудовое Красное Знамя орден дене 10 еҥ, „Знак почета" орден дене 21 еҥ да СССР Верховный Советын грамотаже дене 13 еҥ наградитлалтыт.

РСФСР Верховный Совет Президиумын Указше почеш РСФСР народный артист Званийым театрын 11 пашаеҥыштлан присвоитлыме.

РСФСР-ын заслуженный артист Званийым 19 артистлан присвоитлыме.

Пионерский комнатым почыч

Роҥго кыдалаш школеш (Роҥго район) комсомольский организацийын инициативыже дене пионерский комнатым почмо. Тиде комнатыште книга, газет, журнал, шашке, шахмат, домино-шамыч улыт. Тунемше-шамыч яра жапым культурно эртарат.

Виногоров Н.

ЛУДШО-ШАМЫЧЛАН

Электростанцийын энергийым пудымыжо дене тиде номыр „Рвезе Коммунист" газет ик кечылан вараш кодын лектеш.

Отв. редактор— К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Иошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—872. Иошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.